
УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО:
МОНІТОРИНГ
СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН
Випуск 1 (15)

Збірник наукових
праць.
Заснований
Інститутом соціології
НАН України
ISSN 2409-1103

Зміст

Передмова (В.Ворона) 13

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ **Суспільні потрясіння 2013–2014 років:** **попереднє осмислення**

В.Резнік

Підвалини соціального порядку в суспільстві:
уподобання громадян України 24

І. Мариніч

Соціальний порядок у контексті
реформування державного устрою в Україні 37

Є.Головаха

Соціальний цинізм і аномія в українському суспільстві:
загальна динаміка і останні зміни 49

В.Казаков

Україна, Євромайдан 2013–2014: революція? 57

О.Резнік

Структурні виміри участі в Помаранчевій
революції та Революції гідності 64

В.Степаненко

Громадянське суспільство
і деінституціоналізація у постмайданній Україні 75

І.Бекешкіна

Рік 2014-й: від президентських виборів
до парламентських. До єдності чи роз'єднаності? 85

О.Вишняк

Тенденції змін рейтингів політичних партій
та блоків під час передвиборних кампаній
до Верховної Ради України у 2002–2012 рр.
(на основі моніторингових передвиборних опитувань) 95

М.Сакада

Оцінка-характеристика громадянами України
масових протестів у Києві і регіонах
в грудні 2013 – лютому 2014 р. 105

А.Ручка

Ціннісна метаморфоза в ментальності
громадян України під час надзвичайних подій 2014 р. 117

О.Шульга

Кінець вакууму легітимних цінностей
в українському суспільстві? 125

М.Паращевін

Показники узагальненої довіри серед населення України 133

С.Дембіцький, Т.Любива

Геополітичні орієнтації населення України:
до і після конфлікту з Росією 141

Н.Костенко, С.Макеєв

Збройний конфлікт на Сході та президентські
вибори–2014 в українських телевізійних новинах 147

Н.Бойко

Інтернет-активність користувачів
в умовах соціально-політичної деструкції 163

РОЗДІЛ ДРУГИЙ
Напрями і тренди поточних соціальних процесів

І.Мартинюк, Н.Соболева

Особливості функціонування солідаритетів
за умов загострення суспільно-політичної кризи 173

М.Шульга

Уявлення населення про соціальну відповідальність 186

І.Прибиткова

Україна в регіонально-громадянському
та національно-мовному вимірі за доби змін 196

С.Оксамитна, С.Стукало

Динаміка соціально-класової
самоідентифікації населення України 211

А.Зоткін

Ставлення до інституту регіональних автономій
та перспектив децентралізації державної влади в Україні 219

О.Вишняк

Динаміка структури електорального поля України
на президентських
та парламентських виборах (1994–2013 рр.) 228

В.Буткалюк

Соціально-економічне становище населення України 250

А.Арсенко, Н.Толстих

Соціальні наслідки радикальних
економічних трансформацій в Україні 259

Г.Чепурко

Проблеми формування соціального капіталу
в Україні на сучасному етапі 271

В.Смакота

Постіндустріальні цінності індустріального суспільства 284

Ю.Привалов, Л.Амджадін

Соціальна капіталізація економічних
орієнтацій громадян України 292

В.Піддубний Регулятивна функціональність соціального капіталу	304
Ю.Саєнко Експертні оцінки соціального капіталу	314
Ю.Сапелкін Корупція і соціальний капітал	320
О.Іваненко Соціальний захист сільського населення в умовах соціальної нестабільності	329
Л.Бевзенко Українці в кризовому соціумі – соціальні координати задоволеності – незадоволеності життям	338
К.Іващенко Українці між кризою та повсякденним життям: загальнонаціональні та регіональні спостереження	351
О.Бурова Задоволеність життям як інтегральний показник життєвого комфорту	365

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Соціокультурні виміри суспільної свідомості

О.Злобіна Соціальні настрої у довгостроковій та короткостроковій динаміці	376
А.Домаранська Емоційний стан населення України, літо 2014	386
І.Буров Про деякі соціальні показники впливу на національну безпеку	393
Т.Загороднюк Соціально-психологічний стан населення під час кардинальної зміни вектору становлення соціального порядку в українському суспільстві	402

<i>І.Венгерчук</i>	
Актуальні події року: сприйняття і оцінки громадян	410
<i>А.Малюк</i>	
Соціально-політичні орієнтації робітників України	417
<i>В.Матусевич</i>	
Міжгенераційні розбіжності ціннісних орієнтацій міського населення України	423
<i>О.Іващенко</i>	
Місто й село як соціальний простір відповідальності: солідаризація пріоритетів	432
<i>Н.Лавріненко</i>	
Уявлення населення про соціальні ознаки старості та вік виходу на пенсію	439
<i>Л.Скокова</i>	
Особливості поточних інформаційно-культурних потреб населення України	450
<i>Т.Петрушина</i>	
Сприйняття вітчизняної науки і науковців українськими громадянами	459
<i>В.Пилипенко, О.Гончарук</i>	
Вища освіта в Україні: інноваційний вимір	472
<i>О.Стегній</i>	
Методологія виявлення масових екологічних інтересів	486
<i>Р.Шульга</i>	
Конвергенція рівнів художньої культури в реаліях сучасного суспільства	493
<i>К.Тягло</i>	
Читацькі та мовні практики населення України 2012– 2014 рр.: динаміка вікових і регіональних відмінностей	503
<i>М.Шульга</i>	
Аберантний стан суспільної свідомості українського соціуму (<i>Післямова</i>)	512

Contents

Preface (<i>V.Vorona</i>)	13
--	----

CHAPTER ONE

Social shocks of 2013–2014: preliminary comprehension

V.Reznik

The grounds of social order in the present-day Ukrainian society: preferences of Ukrainian citizens	24
--	----

I.Marynich

Social order in the context of reformation of the state system in Ukraine	37
--	----

Ye.Golovakha

Social cynicism and anomia in Ukrainian society: general dynamics and recent changes	49
---	----

V.Kazakov

Ukraine. Euromaidan 2013–2014: was it a revolution?	57
---	----

O.Reznik

Structural dimensions of participation in the Orange Revolution and Revolution of Dignity	64
--	----

V.Stepanenko

Civil society and deinstitutionalization in post-Maidan Ukraine	75
--	----

I.Bekeshkina

The year 2014: from presidential to parliamentary election. Towards unity or separation?	85
---	----

O.Vyshniak

Tendencies of changes in the ratings of political parties and blocks in the course of electoral campaigns to the Verkhovna Rada of Ukraine in 2002–2012 (on the basis of pre-election monitoring surveys)	95
---	----

<i>M.Sakada</i>	
Estimates and characteristics of the mass protests in Kyiv and other regions of Ukraine during December 2013 — February 2014 given by Ukrainian citizens	105
<i>A.Ruchka</i>	
Value metamorphosis in the mentality of Ukrainian citizens, occurred in the course of extraordinary events in 2014	117
<i>O.Shul'ha</i>	
Is it the end of vacuum of legitimate values in Ukrainian society?	125
<i>M.Parashchevin</i>	
Indicators of generalized trust among the population of Ukraine.....	133
<i>S.Dembitskyi, T.Liubyva</i>	
Geopolitical orientations of the Ukraine's population: before and after the conflict with Russia	141
<i>N.Kostenko, S.Makeiev</i>	
Armed conflict in the East of Ukraine and presidential election–2014 in Ukrainian TV news	147
<i>N.Boiko</i>	
Internet activity of users under conditions of socio-political destruction	163

CHAPTER TWO

Directions and trends of the current social processes

<i>I.Martyniuk. N.Soboleva</i>	
Peculiarities of the functioning of group solidarities under conditions of sharpening socio-political crisis	173
<i>M.Shul'ha</i>	
Population's ideas of social responsibility	186

<i>I.Prybytkova</i> Ukraine in regional-civic and ethnolinguistic dimensions in the epoch of changes	196
<i>S.Oksamytna, S.Stukalo</i> The dynamics of social and class self-identification of the Ukrainian population	211
<i>A.Zotkin</i> Attitudes towards the institution of regional autonomies and prospects of decentralization of the state power in Ukraine.....	219
<i>O.Vyshniak</i> Structural dynamics of the electoral field in Ukraine at the presidential and parliamentary elections (1994–2013) ...	228
<i>V.Butkaliuk</i> Socio-economic position of Ukraine’s population	250
<i>A.Arseienko, N.Tolstykh</i> Social consequences of radical economic transformations in Ukraine	259
<i>G.Chepurko</i> Problems of formation of social capital in Ukraine at the present stage	284
<i>V.Smakota</i> Post-industrial values of industrial society	292
<i>Yu.Pryvalov, L.Amdzhadin</i> Social capitalization of the economic orientations of Ukrainian citizens	292
<i>V.Piddubnyi</i> Regulatory functionality of social capital	304
<i>Yu.Saienko</i> Expert evaluations of social capital	314
<i>Yu.Sapelkin</i> Corruption and social capital	320

<i>O.Ivanenko</i>	
Social protection of rural population under conditions of social instability	329
<i>L.Bevzenko</i>	
Ukrainians in the crisis socium: social coordinates of life satisfaction / dissatisfaction	338
<i>K.Ivashchenko</i>	
Ukrainians between crisis and everyday life: all-national and regional observations	351
<i>O.Burova</i>	
Life satisfaction as an integral index of vital comfort	365

CHAPTER THREE

Socio-cultural dimensions of public consciousness

<i>O.Zlobina</i>	
Social moods in the long-term and short-term dynamics	376
<i>A.Domarans'ka</i>	
Emotional state of Ukraine's population (Summer 2014)	386
<i>I.Burov</i>	
On some social indicators of influence on the national security	393
<i>T.Zahorodniuk</i>	
Socio-psychological state of population in the course of cardinal changes in the vector of formation of social order in Ukrainian society	402
<i>I.Vengerchuk</i>	
Topical events of the year: perception and estimations by Ukrainian citizens	410
<i>A.Maliuk</i>	
Socio-political orientations of Ukrainian workers	417
<i>V.Matusevych</i>	
Intergenerational divergences in value orientations of urban population of Ukraine	423

<i>O.Ivashchenko</i> City and village as a social space of responsibility: solidarization of priorities	432
<i>N.Lavrinenko</i> Population's ideas of social indicators of the old age and retirement age	439
<i>L.Skokova</i> Peculiarities of current information needs and cultural demands of Ukraine's population	450
<i>T.Petrushina</i> Perception of Ukrainian citizens towards domestic science and scientists	459
<i>V.Pylypenko, O.Honcharuk</i> Higher education in Ukraine: innovative dimension	472
<i>O.Stehnii</i> A methodology for revealing mass environmental interests	486
<i>R.Shul'ha</i> Convergence of the levels of artistic culture in realities of the present-day society	493
<i>K.Tiahlo</i> Reading and language practices of Ukraine's population in 2012–2014: the dynamics of age and regional differences	503
<i>M.Shul'ha</i> Aberrant state of public consciousness in Ukrainian socium (<i>Afterword</i>)	512